

Ob stoletnici samokresa

Ko si je Samuel Colt l. 1836., bilo mu je tedaj enaindvajset let, dal patentirati v Evropi in Ameriki svoj izum vrtilnega samokresa, je že naredil dovolj za svoje bodoče življenje in si s tem ustvaril podlago za poznejše bogastvo in slavo.

Mladi Colt je bil jako doživljajev željlan dečko. Tudi za svoj izum se ima zahvaliti samo hrepenenju, da bi videl mnogo sveta in potoval od enega konca naše zemlje do drugega.

Rojen je bil 1814. v mestecu Hartfordu v državi Connecticut (izgovori: konétiket), eni najmanjših držav Severne Amerike. Ko mu je bilo 14 let, se mu je zdelo, da je že dovolj dolgo posečal domačo šolo. Ker pa njegovi starši niso bili prav takega mnenja, je deček, ki je imel nenavadno močno voljo, sklenil pobegniti od doma. Zelo zapeljivo se mu je zdelo, da bi kot mornar napravil pot v Indijo. In res, takoj, ko se mu je ponudila prilika, se je udinjal kot mornariški vajenec. Vožnja je šla mimo Londona, kjer je dobil Colt dovoljenje, da sme za nekaj ur na kopno, da si ogleda zanimivosti mesta. Prišel je tudi v Tower (izgovori: tauer), v nekdanjo londonsko trdnjavo, v kateri je bil muzej starega orožja. To srečno naključje je bilo povod, da je izumil samokres ali revolver (beseda revolver je vzeta iz angleščine; revolver-pistol je vrtilna pištola, s posebnim vrtilnim mehanizmom opremljeno kratko ročno orožje, s katerim lahko oddamo določeno število strellov drugega za drugim). V tem muzeju je namreč videl Colt staro vrtilno arkebuzo (dolgo puško iz 16. stoletja) iz časov kralja Henrika VIII., ki je spravila Colta na misel,

da bi se dalo na enak način napraviti tudi pripravno ročno orožje. Ta misel ga ni zapustila. Najprej je končal Colt svoje potovanje. Ko je prišel nazaj v Ameriko, se mu je šola spet priljubila. Končal je študije, postal inženjer in učitelj kemije.

L. 1836. pa je stopil Colt s svojim izumom, na katerem je delal leta in leta, pred javnost. Izum je predstavljal precejšnje izboljšanje tedanjega ročnega orožja; zakaj s tem novim orožjem je bilo mogoče oddati šest strellov drugega za drugim, konstruirano je bilo pa tudi tako, da se je po vsakem strelu, torej po vsakem napetju petelina, postavil pred njega nov naboj.

Takoj po svojem izumu je moral doživeti Colt, kakor v splošnem vsi izumitelji, precej razočaranj. Čeravno je že l. 1837. ameriška vojska uporabljala Coltove samokrese v svoji uničevalni vojni zoper Indijance iz Floride, je bilo vendar povpraševanje po njih le majhno. Tako so morali tudi tovarno, ki jo je bil Colt ustanovil l. 1836. za izdelavo svojega izuma, l. 1839. zopet zapreti. Toda ko je osem let pozneje izdalo ameriško vojno ministrstvo nalog za nabavo tisoč novih Coltovih samokresov, je prišla sreča k izumitelju. Njegovo orožje je postalo splošno znano in je bilo kmalu v rokah neštetihi ljudi. Predvsem so spoznali veliko vrednost tega orožja naselniki in lovci na divjem Zapadu Amerike v bojih zoper ljudi in živali. Brez Coltovega samokresa si ni bilo mogoče predstavljati nobenega izseljenca, ki so v tistih časih trumoma zapuščali svoje domove v Evropi in se selili v Kalifornijo in Avstralijo.

Ko pa je prišlo drugo večje naročilo v vojaške svrhe, je ustanovil Colt veliko družbo za izdelovanje orožja. Ta se je kmalu razvila v ogromno podjetje, ki je bogato nagradila dobro pogoden zamislek štirinajstletnega mornarčka.

Samuel Colt je umrl l. 1862. v Hartfordu kot jako bogat človek.